

Luonno hywä lapsillensa.

Luonno, äiti lembeämbi,
 mesi-rinda rakastettu,
 ombi sunattu, suloinen;
 Eohka kungin syndymässä
 lepyttelee lapsiansa
 täällä tytymään osaansa.

Luonnon hywän, lembeämmän
 riemuisilla rinda-päillä,
 hembeässä helmassansa,
 lapset warhain leikitsewät
 suloisessa suosiossa,
 Eoska muotain wieriääpi
 weri suonissa sulasti.

Ensin alkku elämässä
 ihmisyhdengin iloisen
 wietetähän wiatoina,
 kulutetaan leikin kanssa
 ilon, nuoruuden iällä.
 Sitte awaa toinen aika,
 jok' on täynnä toimitusta,
 uuden elämän eteemme.
 Opiksi ja onneksemme
 karttuu kaswain tieto, taito,
 woima wahvistuu enemmän.

Elon keinot enenewät,
 aika wiettyy ahkerassa
 työssä, toimesta hupainen.

Roska Ferran hawaitsemme,
 että luonnon lakastuman
 woittaa tuoni viimeiseldä,
 ilon sekoittaa surulla, —
 että waan me wierahana
 tällä maalla, mandereella,
 wähän wiivymme elossa;
 murheen pilwen poisteheksi
 kofta langee uusi lahja
 korkeudesta kotoisin,
 lepyttäjä, lohduttaja,
 päivän koiton kallaisena
 langee päällemme pyhästi.
 Tämä lahja ombi toivo,
 osottaja oikealle
 taimen tielle tasaiselle,
 rauhan riemuisen majoille.
 Lahjain täyte ombi toivo,
 ihanaisin itsestänsä,
 walon engeli wakainen.

Kellon Lyöminen.

Kostas tuulet Kellon lyövän,
ajattele silloin aina
surman sortain ikäs syövän,
joka ombi luonnon laina.
Kuolon kello lyöpi Herran,
kutsuu orjan, kutsuu Herran.

Suonen voima täällä lailla
vaatii kaikki kotiansa,
ehkä vielä olis' wailla
moni onnen ostiansa;
kello täyppi estämätä,
wetämätä, wäändämätä.

Uika kivet, kallioikin
särkee maahan murtumaiset;
kalma näändää korkeatkin
linnoisfansa loistamaiset,
luut ne lujat hajoittaapi,
säädyt yhteen sekoitaapi.

U hneelle wanhalle.

Etäs, wanha, wäsny mielä
 tuonen tiellä
 synnin kuormaa kuljettaisas
 oman woiton olka-päillä
 kohden kuoleman kotoa?
 Kerran kaikki katoapi,
 hajoaapi,
 onnellinen olendoskin
 myrkkysenä murtuneepi
 tuolla matoisten majassa.

Ihmisen arvo.

Ihminen on aivan
 yli ilon, mairan,
 jolla toivo ombi tunnossa;
 luotu lakastuma
 ombi luojan kuma,
 jos on rakkautta rinnassa.

Kuullen ruiikutukset,
 rumat ruiikutukset,
 eikö potki sydän pomesas?
 Eikö löydä luondos,
 sula hyvän-suondos
 toisen tuskaa itse tunnosas?

Tämä tundo juuri
 arvo ombi suuri,
 ihanaisin ihmishydelle;
 täällä, paitsi tätä,
 olet elämätä,
 ilkenekin iäisyhdelle.

Petäjän on pinda
 raatelian rinda,
 iloawa, koska itketään,
 joka jäätyneeffi,

Kylmä - kiskoiseksi
 jääpi, koska täällä karkitaan.

Tämä julma tapa
 on kuin kiven rava,
 jot' ei toisen tuska häväise.
 Eikös elon tiellä
 meno walju vielä
 itse ihmishyttä häväise.

K a t e u s.

Kateus on kauhistawa,
 häijy sielulle häväistys.
 Joka sitä säilyttääpi
 syndisessä sydämessä,
 se on saatanan omainen.
 Woima Raikkivaldiaangin
 paljon puuttuu parandaissa
 tätä synnin saastaisuutta
 itse taiwaangin ilossa;
 sillä silmä Kateuden
 katselepi karsahasti
 kirkkautta korkealla,
 tuskan tundeä tykönänsä
 aina sitä suuremmaksi,
 jota autuus awarambi
 ombi siellä olennoilla.

S u p a u k s i a.

Rehnot ovat kerskaukset
 Ehnon laulun laulettua,
 niin kuin kanaan kaakotukset
 nahka-munan munittua.

Niin se on naitaisa,
 kuin se on kuoldaisa:
 toivolla autuus aljetaan.

Ei se auta ahneutta,
 koska kassot kauneutta.

Silloin ei elämä mitäkään maksaa,
 koska ei ihminen iloita jaksaa.

Niin kuin niitut aidattomat,
 ovat fiskot siivottomat.

Joka hame hellän wipu,
 kuitengan ei rinnan kipu.

Miehen mieli on siteessä
 waijun waimonsa ikeessä.

Morsian monin kosittu
 on kuin olut laimistunut.

Jolla monda morsienda,
 waillo waimoa alati.

Aidin hartaus.

Rakkimmaa ei kormalla, kuulla,
 suloisemmaa mainita suulla,
 kuin on aidin rakkaus,
 hedelmälle hartaus.

Ajatelkan ihmettä aina;
 hartaus on luojalda laina
 sekä riemu-rinnassa
 että murheen muodossa.

Wertausta tähän ei tuoda,
 jos ei sitä Taimaasta suoda:
 aidin hymän hartaus
 on kuin luojan laupius.

Sanan lastuja.

Zaipuu ofsa omenainen,
ndyrtyy wiisas nuorukainen.

Tyhmyys pyörii päällin puolin,
niin kuin noki veden päällä.

Pahuus paisuu tyhmyydessä,
marjo päivän waipuesssa.

Laulu Nuhtinoille.

Waiilla järjen walistusta,
waikutusta
walda ombi wahingo.
Nuhtinoista rauhallinen,
rehellinen
on kuin kirkas auringo.

Rauhan rakkaan hedelmistä
einekistä
onnen osat wiljellään.
Waraan, surman waikeutta,
surkeutta
kauan kylvä itketään.

Rakastettu Nuhtinoista,
Waldioista!
anna tulla tunnoles,
että onnen osottaja,
ammendaja
olet kansakunnalles.

Joko jalot huokaukset,
siunaukset
seurailawat sinua,

taikka meri wiattoman,
turwattoman
Towin huutaa kosto.

Toilla wirka voimallisin,
oivallisin,
sillä tili tarkempi.
Walda suuri Waldioilla,
Ruhtinoilla,
sitä huoli suurempi.

Räskiällä korkealla,
kuuluisalla
ombi edes-wastaus;
kuuliassa kurtjallakin,
kuurollakin
todista tunnon todistus.

Wiheliäsen laulu.

Onneton ombi oloni
 elämän erä-maassa,
 ikävä itse iloni
 majassa murtuwaassa.
 Näin kypneleitä kylvetään,
 waimoja vielä wiljellään
 murheen ja tuskan tiellä.

Ei kirkas ole kotoni,
 ei hohtavana haamun';
 eineetä ombi ehtooni,
 leivätä alaan aamun.
 Nyt halwattuna harhailen
 ja tuonen helmaan hajoilen
 huokailten horjumasta.

Ruin martahana matelen
 tuskaassa turmelduna,
 apua etsin, anelen
 murheelta murrettuna,
 ei ainoakan armahda,
 ei walituskan wapahda
 köyhää ja kurjaa miestä.

Se tunnetaan waan tuskalda
elämään eksyneenä,
ja wirwoitetaan waiwalda
näljässä nääntyneenä.
Näin waiwan julma vaikutus
on uusi tuskan tulistus
hirmuisen huolen alla.

Mieli maan-kulkeudessa.

Nuoruudessa nurjat tawat,
 halut, himot hembeämmät —
 hembeämmät, haureimmat
 ahdistawat miellä aina,
 ahdistawat, ajelewat
 mielen maata kulkemahan —
 kulkemahan kurjuudessa.
 Menollansa muukalaiset
 kaikki ilman kaitiata,
 holhojata, hoitajata
 viimein murtawat majansa.

Miehen tawat mielettömän,
 paulattomat paatuneina,
 paisuwat ja pahenewat,
 oma-tundo turmelduupi —
 turmelduupi terwenekin;
 tuskan kärke kihisevä,
 Piertelewä tiehellänsä
 koko kolmi-haaraisella,
 pistelee jo kanda-päitä,
 myrky luisa lewiääpi,
 veri wieriidä hitaasti.

Palaitessa miehen mielen,
 moniasti kyllä myöhä,

turmeluksen taipaleelta,
 ombi maja murrettuna,
 runnelduna ruumis raukka,
 jota mieli murheellinen
 itkein, vasta isändänä,
 parannellen paikkaileepi,
 säästeleepi säilytellen
 mit' on hekuma hukannut.
 Waan ei jaksa wiisaukkan,
 mieli tullessa takaisin
 riutunetta rakennella,
 jos' on tullut turmelluksi
 kautta hellän hembeyden,
 hekuman ja haureuden,
 synnin saastaisen tiroidsa.

Elämän joukku.

Syndymä on ihmisellä suloinen ja suuri,
 josta kaurta kuljetahan tuonen tielle juuri;
 mutta maassa matkustus,
 vanhan, nuoren waellus
 muotoansa muutellen harhailee.

Itku ombi ensimmäinen elämängin tiellä;
 harhautset, huokaukset vuoroilewat vielä;
 riemuttoman ruiutus,
 tuskallinen turmelus
 surkeasti sydäntä liikuttaa.

Harvoin ombi onnellinen meno muuttu-
 wainen,
 harvoin täällä täydellinen lahja loppu-
 wainen;
 wasta tyhjän tunnossa
 onnellisuus olossa,
 ehtä halpa wiisaalle, hawaitaan.

Mutta myös on muistettava hämmästyks
 ja huoli,
 koska vielä wiatongin kauheasti kuoli,

Joka murha-miekalla,
 tuskalla ja tulella
 viivytellen waiwoissa piinattiin.

Kuka tätä kauhistusta tutkistella tainne
 ilman ett' ei sydän-weri wäriße kuin laine?
 surkea on surmaus,
 pois on lepo, lohdutus.
 Tästä sydän särjetty tuskallee.

Kolme lahjaa kuitengin ne hämittäwät
 huolet,
 lohduttawat, lepyttäwät, taittain tuskam
 nuolet:

Kallis käärsiwällisyys,
 kaunis kanssa-käärsimys,
 toivo, joka taimaita tarkoittaa.

L e w o t t o m u s .

Russa olo onnellinen
 maassa olla mahtane?
 missä rauha riemullinen,
 missä lepo löytyne?

Onnen osaa etsittäisä
 lepo itse lyhenee,
 etusuuteen ehdittäisä
 toiseen toivo wiettelee.

Kuinga tainne tuonelakan
 lahjoitella lepoa,
 kuin ei estä kuolemakan
 elon toisen toivoa?

Wiinan syndy.

Koska Hittto kadectia,
 hawaitessa onnen osat
 ihmishyden ihanaisen,
 tahtoi tuoda turmelusta,
 tahtoi hawáista tapamme,
 tiesi wiefas wiinan woiman
 wiisautta willitsemán,
 tukahuttain tunnon lahjat
 turmelewan terweyden.
 Mutta mistá Hittto hiiwan,
 mistá liemen liikutusta
 saane káytettä saolle?
 Kalewat ne kyllá kauan
 juoksit yli ymbáristón,
 pitkin piiriá waelstit;
 waan ei hiiwoja hawaittu.
 Hittto wiimein wihaisena,
 jumalaton julmistunut,
 káski káikki Kalewan sa
 kautta suuren uhka-sakon
 hiiwan etsimáán hánelle.

Rauhistuneet Kalewat ne
 káwit, juoksit jálle kauan,
 niin kuin orjat onnettomat
 Waldiaansa wihan táhden,
 waelssiwat waiwattuina

— Euka tiesi turhin Eolla,
 jos ei olis' peto-joukko
 weren muotawan himossa
 tehnyt turmaa tappelua
 kanssa suuren sika-lauman,
 että wahto waluneena
 kuonon, karsän kuorsuessa
 oli kaswanut kasoiksi.
 Kalewat ne kelmit, konnat,
 kofta siitä kokiawat
 hiwan hirwiän hitolle.

Näin on wiina valmistettu,
 kaffera ja karmas liemi,
 joka juoden janottaapi,
 näännyttäapi nautittaisa,
 wäärin kähittäin waiwuttaapi —
 waiwuttaapi, walmistaapi
 tunnon saman tapaiseksi
 Euin on wahto waluneena
 saatu suusta sika-lauman
 taikka pedoilta peritty.

Hautajaiset.

Erinäiset elämässä
 ovat hymät hautajaiset,
 mutta murhe yhtäläinen.
 Itkettäisä ihmisyhtä
 Hautta kuolon kadonnetta
 sukulaiset suruisina,
 puku päällä murheellinen,
 iloittawat itseänsä
 hymän perinnön halussa.
 Haudattaisa hemoisia,
 taikka koiraa kuopattaisa,
 suru-mäki surkeampi,
 korppi-parvi parkurainen,
 puku päällä murheellinen,
 ilahuttaa itseänsä
 hymän haaskansa halussa,
 etsii vielä mainajata
 haudan partaalla hypellen.

S y n n i s t ä.

Syndi ombi sielun welka,
joka waatii waroksensa
oman tunnon takausta,
josta isot interessit,
kanssa suuren Kapitalin
punnitahan — — perkeleelle:

Uuden vuoden lahja
 Wiipurilaisille.

Usujamet aivan hymät,
 miehet wiisaat Wiipurissa!
 suokat toinen toisellenne
 aina armon siunausta,
 ollen iloiset ilossa;
 suokat nytkin, suloisesti
 uutta vuotta aljettaisa,
 lahjat Herran laupiuden,
 toivotukset totisemmat
 toinen toisenne hymäksi.
 Mutta älköt älytdinä,
 moiton pyhynön wietellesä,
 Konnat kulkeko kaduilla;
 sillä siitä lewiävät
 turmelukset tarttumaiset,
 Kasmaa Raupungin häwäistys.

Uusi vuosi wirwoittawa
 ombi surkea, suruinen,
 Koska kansa häwäytdinä,
 riettaasti rahan tähden,
 Kylvää kylmät toivotukset
 Kalliolle Kaswamahan,
 niin kuin pilkaten pyhyttä.

Sinä, joka vielä wältät
synnin karmetta salaista,
sulje portit, pihti-pielet,
voiton pyhynölle pahalle,
joka ajan autuaamman,
iloittaman ihmisyhttä,
tahtoo häijyksi häwäistä.

Warhain, aamun waljetessa,
käärä-niskat kärelewät
rahan riettaassa himossa,
taikea suurten suosiota
kumarrellen kerjällewät
peitteheksi pahain juonden,
taitamattomain tapainsa.

Wiina waatii wähto-kuonot,
juomarikin järjettömät
tuomaan turhat toivotukset
herätteeksi hellän mielen,
josta etu ensimmäinen
waan on andajan wäbingo,
toinen tapain, terweyden
wäiwutusta wäikuttaapi
julman juomarin powessa.

Laiskat, kelmit, kerjäläiset
liikkumat nyt lendämällä,

ovat ahkerat omisssa.
 Syndisisä sydämissä
 uudistetaan uunna vuonna
 Elywö turmion tulewan ;
 hämytöinä , huoletoina
 lapset ovat oppimassa
 Iisästä laiskuudelle ,
 Terjun käymisen wikoja ;
 wiat , kaswain lasten kanssa ,
 paisuttawat pahennusta ,
 saastaisuutta , surkeutta
 Eoko Raupungin ylitse.
 Tyhmät tawat , niin kuin tauti ,
 turmelewat tunnon lahjan ,
 josta kaswaapi kirous.

D m a m u r h a.

Ei se heitä hengeänsä
 murhan fautta mielettömän,
 joka hymää hyödytystä
 maassa mielihäikäillä
 kansan onneksi omaisen.
 Olkon mieli murha-miehen
 harjoittaisa hirmuisuutta,
 tappohonsa taipuvainen,
 waan ei rinda rehellisen,
 jossa halu hymän-suonnon
 ombi palawa pyhästi.

Wainotun Testamentti.

Josma köyhdyt, josma kuolen
 kautta wihan, kautta wainon,
 en mä tahdo tawatoina
 olla köston kändajana,
 tuima tuonelan owellä.
 Oikon tehty testamentti
 warhain wainojain osaksi:
 Koskan kuolen kurjuudessa,
 sielu siirtyn majastansa
 wainon alda wapahana,
 wäännettäköön watsallensa
 ruumis jäänyt jähtymähän,
 että viimein waino-miehet,
 suuteliat salaa purten,
 taka-puolen paljahana
 suotta saisivat eteensä.

Tutkinnon aineita.

Wiisaus ihmisellä ei ole vielä oikea armo, se on vaan suurin wäli-kappale, jolla armo ansaitaan, hyvän harjoituksen kautta.

Suuri ymmärrys ja taito miehellä ovat niin kuin kilisevä kulda ja helisevä hopia, joilla taitaan hyvää ja pahaa matkaan saatettaa.

Miin kuin ei ihminen näe kaswojansa muutoin kuin peilissä, niin tunnetaan myös harvoin omat wiat kätöksissä muutoin kuin toisten esimerkkiä tutkittaissa.

Kestin-käwiät, jotka toinen toisensa waiwaiseksi sydwät, ovat niin kuin aasit ja hewoiset, jotka toinen toisensa harjaa suosiossa kopsuttelewat, että jouhet harwenewat.

A w i o - l i i t t o .

Ihanainen on awios-käskey, jossa kesti-
näinen ystäwyys liiton perustaa, jossa
rinnat rakkautta huokawat. Erinomattain
hiljain naineet, joidenga silmät koin täh-
den tawalla wilkuttawat toinen toistansa
kohtaan, nautitsawat elämän suloisuutta,
jonga metinen malja on onnella täytetty.

Toimon ylenewä auringo ennustaa
heille autuutta, jonga aamu-rusko jo le-
mittää suloiset siipeensä parikunnan ylitse.
Engelit, ne autuaat taimaan asujamet,
ihmettelewät, ja ihmetellen iloitsawat, et-
tä maangin piirissä niin kalliit hedelmät
tuleunduwat.

Me kuulemme kuitengin walitelda-
wan, että palawakin rakkaus on warhain
sammunut, alussa loistawa silmistä, niin
kuin tulipalo ikkunoista syttyneessä hu-
neessa, että suosio harmoin wiipyy awio-
liitossa, tosin tehty rakkauden päivän-pais-
teessa; waan kuin ei ollut ystäwyden
lämmindä lepo-kamiossa, niin riidan hal-
la on suosion häwitännyt, ja lempeys on
kuukoksi muuttunut.

Älkän Euitengan walittako onnetto-
 muutta. Huikendelewaisuus on maailman
 meno. Syksy ja talwi seuraawat kewät-
 tä ja kesää. Älkän wielä walittako, eh-
 kä rakkauden aamu-kaste hyytyisi wiimein
 awios-käskyn jääksi, ja riidan pakkaiset
 paukkuiswat perhekunnan kormissa. Ei
 maassa mitään hyödytyksetä tapahdu. Tä-
 män tapaus on useasti hynä, niin kuin
 ukkoisen woima pilwissä, joka puhdistaa
 ilman liioista aineista. — — Rakkaus
 riidassa, teräs tuleessa koetellaan.

T a r i n a.

Sateen aikana messässä meni Pysy-mies warjoon kuusen alle, ja hän näki oksissa linduisen lendelevän hytykäisten perässä, hawaitsemata, että lindu-haukka tahtoi händä tekkiä. Pysy-mies ei pitänyt lindua raateliana, vaan haukan, jonga hän ambusi. Haukka putosi alas, ja tapausta seurasi sade pisareita, jotka langesivat oksista ambujan päälle. Hän ajatteli vasta: miksi en minä andanut haukan elää, niin olisi monda hytykäistä saanut olla rauhassa, ja olisiin päässyt itse kätumata.

Ei ole aina haukan tapaisengan miehen tukistaminen hyödyllinen.

~~318. III. 104.~~

Juon. Mannoh. 1.

MB9596

X

